

Najnovšie trendy v oblasti hemostázy prezentované na 18. medzinárodnom stretnutí Dunajskej ligy proti tromboze a krvávacým ochoreniam

MUDr. Lucia Stančiaková, doc. MUDr. Ján Staško, PhD., mim. prof., prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.
Národné centrum hemostázy a trombozy, Klinika hematológie a transfuziológie, JLF UK a UNM, Martin

Vask. med., 2015, 7(1): 45–46

Úvod

V rámci zachovania tradície konferencií Dunajskej ligy proti tromboze a krvávacým ochoreniam (DLTH) sa 18. ročník medzinárodného stretnutia DLTH uskutočnil v dňoch 14. – 16. 5. 2015 v historickom meste Sarajevo (Bosna a Hercegovina).

Ako bolo zdôraznené aj v úvítacom príhovore kongresu, toto podujatie bolo organizované s cieľom poskytnúť aktuálne informácie o vedeckých objavoch a praktických skúsenostiach s multidisciplinárnym prístupom k rozsiahlej problematike trombozy a krvávacích ochorení. Na konferencii boli diskutované otázky týkajúce sa porúch trombocytov, koagulácie a inhibítorov, fibrinolýzy, trombotických ochorení a vaskulárnej biológie. Tento širokospektrálny vedecký program je stále dostupný na internetovej stránke <http://www.danubianleaguesarajevo.com/pdf/DLTH-2015-Final-program.pdf>. Na konferencii sa zúčastnili poprední vedci nielen z krajín pozdĺž rieky Dunaj, ale aj z celého sveta. Spolu bolo prezentovaných 53 prednášok vrátane 16 „state-of-the-art“ prednášok a 61 posterov, v rámci stretnutia sa uskutočnili 4 interaktívne satelitné sympóziá.

Prvý deň stretnutia – sekcie Tromboza, Syndróm lepiých doštičiek, Von Willebrandova choroba a zriedkavé krvávacé ochorenia

V úvodnej prednáške prvej sekcie podčiarkol prof. Jan Jacques Michiels, MD, PhD. (Rotterdam, Holandsko) dôležitosť vyšetrovania D-dimérov v diagnostickom algoritme hlbokej žilovej trombozy. Podobne ako v prednáške Darka Antiča, MD, PhD. (Belehrad, Srbsko), prezentácie v tejto sekcii boli zamerané na vzťah medzi výsledkami laboratórnych vyšetrení a terapeutickým prístupom k trombotickým komplikáciám hematologických neoplázií.

Viaceri účastníci hodnotili ako najzaujímavú sekciu venovanú trombofilnej trombocytopenii – syndróm lepiých doštičiek (SPS). Prvý prednášajúci bol prezident DLTH prof. MUDr.

Obrázok 1. Úspešný vedecký tím z Národného centra hemostázy a trombozy v Martine

Obrázok 2. Profesor Emmanuel J. Favaloro, PhD., MAIMS, FFSc (RCPA) počas svojej prednášky (Sydney, Austrália)

Peter Kubisz, DrSc. (Martin, Slovensko). V ďalšom priebehu sekcie boli postupne prezentované jasne definované a medzinárodne akceptované klinické a laboratórne kritériá SPS, ako aj výsledky genetickej analýzy uskutočnenej na celosvetovo najväčšej skupine pacientov s SPS dispenzarizovaných v Národnom centre hemostázy a trombozy v Martine (obrázok 1).

O súčasných liečebných možnostiach život ohrozujúcich klinických prejavov SPS diskutoval prof. Guillermo J. Ruiz-Argüelles, MD, FRCP (Glasg), MACP (Puebla, Mexiko).

Veľká pozornosť bola venovaná von Willebrandovej chorobe (vWch) ako najčastej-

Obrázok 3. Príhovor prezidenta DLTH, prof. MUDr. Petra Kubisza, DrSc. (Martin, Slovensko)

šej vrodenej krvácavej poruche. Emmanuel J. Favaloro, PhD., MAIMS, FFSc (RCPA) (Sydney, Austrália) pri tejto príležitosti prednášal o vlastných skúsenostiach s chybami v laboratórnej diagnostike vWch (obrázok 2).

Účastníci si mali možnosť vypočuť ďalšie prednášky o význame analýzy multimérov von Willebrandovho faktora a genetického testovania pri diagnostike vWch, ako aj o nových trendoch v liečbe gastrointestinálnych komplikácií tohto ochorenia.

Po prierezovej prednáške o zriedkavých krvávacích ochoreniach generálneho sekretára stretnutia DLTH Danijely Miković, MD, PhD.

Obrázok 4. Komisia sekcie Ženy a hemostáza – Flora Peyvandi, prof., MD, PhD., Ivo V. Elezovic, prof., MD, PhD. a Igor N. Bokarev, MD, PhD.

(Belehrad, Srbsko) bola osobitná pozornosť venovaná afibrinogémii ako jednému z najzriedkavejších krvácajúcich ochorení vôbec.

Prijemnou a neoddeliteľnou súčasťou stretnutia bol otvárací ceremoniál začatý príhovorom prezidenta DLTH (obrázok 3), prezidenta stretnutia DLTH v Sarajeve – Meliha Vila, MD (Sarajevo, Bosna a Hercegovina), čestného prezidenta DLTH – prof. Helmuta Sinzinger, MD, PhD. (Viedeň, Rakúsko) a generálneho sekretára DLTH.

Druhý deň stretnutia – sekcie Trombóza (rizikové faktory a liečba), Ženy a hemostáza, Princípy starostlivosti o hemofíliu

Výhody a nevýhody testovania trombofílnych stavov v špecifických klinických situáciách prezentoval prof. Frits R. Rosendaal, MD, PhD. (Leiden, Holandsko). Predmetom ďalších prednášok boli možnosti laboratórneho monitorovania antikoagulancií a antiagregačnej liečby s dôrazom na klinickú prax a liečebné stratégie. Užitočné skúsenosti s pacientmi s vysokým rizikom krvácania užívajúcimi nové priame perorálne antikoagulanty alebo s jedincami vyžadujúcimi reperfúziu liečbu pľúcnej embólie predniesli prof. Ahmet Muzaffer Demir, MD (Edirne, Turecko) a Slobodan Obradovic, MD, PhD. (Belehrad, Srbsko).

Samostatnú problematiku trombofílie v špecifickej skupine tehotných pacientok a žien užívajúcich perorálne kontraceptíva otvorila svojou prednáškou o trombotickej trombocytopenickej purpore v tehotnosti prof. Flora Peyvandi, MD, PhD. (Miláno, Taliansko) (obrázok 4).

Počas zasadnutia predsedníctva DLTH bola za novú prezidentku DLTH zvolená Meliha Vila, MD a súčasný prezident prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc. sa stal čestným prezidentom DLTH.

Ďalšou veľmi podnetnou témou na diskusiu bol manažment hemofílie. Prof. Paul Giangrande, BSc., MD, FRCP (Lond., Edin., & Ireland), FRCPath, FRCPath (Oxford, Veľká Británia) poskytol nový pohľad na manažment liečby hemofílie s dôrazom na dlhodobu pôsobiace molekuly koagulačných faktorov VIII a IX a na potenciálne prínosnú génovú liečbu hemofílie (obrázok 5).

Nakoľko sa dostupnosť koagulačných faktorov zlepšila, prof. Bulent Zulfikar, MD (Istanbul, Turecko) zdôraznil, že chirurgické zákroky môžu byť u hemofilikov vďaka dôslednej hematologickej príprave uskutočnené bez závažných komplikácií. V ďalších prednáškach sa diskutovalo hlavne o možnostiach eradikácie najzávažnejšieho nežiaduceho účinku liečby hemofílie – vytvoreného inhibítora.

Okrem prednášok bola súčasťou bohatého odborného programu stretnutia tiež tradičná posterová sekcia s tlačenu alebo elektronickou možnosťou prezentácie (obrázok 6). Individuálna diskusia pokračovala aj počas slávnostnej večere, keď boli oznámení aj víhercovia ceny „Helmut Vinazzer Award“ za najlepší poster – Emina Suljovic-Hadzimesic, MD, MSc. (Sarajevo, Bosna a Hercegovina) a Mgr. Ing. Bc. Roman Kotlin, PhD. (Praha, Česká republika).

Tretí deň stretnutia – sekcie Vaskulárna biológia, Periodontálne choroby a hemostáza a Klinická hemostáza

Ak sa niektorí z účastníkov v úvode domnievali, že hematopoetické kmeňové bunky sú predovšetkým transplantáčnym materiálom pre pacientov s hematologickými malignitami, mohli sa počas prednášok v prvej sekcii venovanej vaskulárnej biológii dozvedieť viac o ich využití

Obrázok 5. Predsedníctvo sekcie Princípy starostlivosti o hemofíliu – Paul Giangrande, prof., BSc., MD, FRCP (Lond., Edin., & Ireland), FRCPath, FRCPath a Bulent Zulfikar, prof., MD

pri unikátnej metóde terapeutickéj angiogenézy u jedincov s kritickou končatinovou ischémiou realizovanou v Martine. Nasledujúca sekcia bola zameraná na najdôležitejšie aspekty hemostázy u pacientov s periodontálnou chorobou.

Nielen prednáška Nebojsu M. Antonijejica, MD, MSc., PhD. (Belehrad, Srbsko), ale aj ďalších aktívnych účastníkov potvrdili, že okrem tzv. „point-of-care“ vyšetrovacích metód, ako je napríklad rotačná trombelastometria, sú aj rutinné laboratórne testy stále veľmi dôležité pri vyhodnocovaní porúch hemostázy u internistických, gynekologických a chirurgických pacientov.

Záverečný ceremoniál poskytoval miesto na sumarizáciu. Organizátori sa poďakovali všetkým za ich účasť. Ocenenie „Young Investigator Award of DLTH“ si prevzali autori najlepšej prednášky – MUDr. Lucia Stančiaková a MUDr. Tomáš Šimurda. Zároveň bolo 7 účastníkov stretnutia nominovaných na cenu „Seminars in Thrombosis and Hemostasis Eberhard F. Mammen Young Investigator Award“.

Organizátori všetkých účastníkov na záver pozvali na 19. medzinárodné stretnutie DLTH v Skopje (Macedónsko) v roku 2017 s možnosťou vypočít si ďalšie kvalitné prednášky, rozšíriť svoje poznatky a v neposlednom rade čerpať inšpiráciu na ďalšiu vedecko-výskumnú činnosť.

Podakovanie: Práca bola podporená projektami APVV 0222-11, Virtuálna a simulačná výučba ako nová forma vzdelávania na JLF UK v Martine (ITMS 26110230071) a Martinské centrum pre biomedicínu (BioMed Martin, ITMS 26220220187), ktoré sú spolufinancované zo zdrojov EÚ.

MUDr. Lucia Stančiaková

Národné centrum hemostázy a trombózy
Klinika hematológie a transfuziológie JLF a UNM
Kollárova 2, 036 59 Martin
stanciakovaj@fmed.uniba.sk